

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	۱۳
گفتار یکم: کلیات.....	۱۵
بند یکم: شکل‌گیری حقوق اساسی.....	۱۵
بند دوم: موضوع حقوق اساسی.....	۱۶
۱. بررسی قانون اساسی.....	۱۶
۲. بررسی روابط دولت.....	۱۷
۳. بررسی نهادهای سیاسی.....	۱۸
بند سوم: ویژگی‌های حقوق اساسی.....	۱۹
۱. نوپا و جوان است.....	۱۹
۲. ارتباط تنگاتنگی با علوم سیاسی دارد.....	۲۰
۳. از زمره‌ی حقوق داخلی است.....	۲۱
۴. از شاخه‌های حقوق عمومی است.....	۲۱
الف- مفهوم و ماهیت حقوق عمومی.....	۲۲
ب- بازشناسی حقوق عمومی از حقوق خصوصی.....	۲۲
۵. بالاترین جایگاه را در علم حقوق دارد.....	۲۴
بند چهارم: منابع حقوق اساسی.....	۲۶
۱. منابع الزام‌آور حقوقی.....	۲۶
الف- قانون اساسی.....	۲۶
ب- قوانین عادی.....	۲۶
پ- مقررات دولتی.....	۲۷
ت- آرای نهادهای ناظر و مفسر قانون اساسی.....	۲۷
ج- قواعد عرفی.....	۲۸
۲. منابع غیرالزام‌آور.....	۲۹
الف- مذاکرات قانونگذاران.....	۲۹
ب- نظریه‌ی علمای حقوق اساسی.....	۳۰
پ- اساسنامه‌ها، مرامنامه‌ها و بیانیه‌های احزاب سیاسی.....	۳۰

۶ □ جستاری در حقوق اساسی

- ت- شرح حال‌های دولتمردان و رجال سیاسی ۳۰
- ج- بهره‌گیری از روش‌های سایر علوم انسانی و اجتماعی ۳۱
- گفتار دوم: قانون اساسی** ۳۳
- بند یکم: مفهوم قانون اساسی ۳۳
- بند دوم: قوه‌ی مؤسس و شکل‌گیری قانون اساسی ۳۴
- بند سوم: انواع قانون اساسی ۳۶
۱. قانون اساسی از دیدگاه تدوین ۳۶
- الف- قانون اساسی نوشته ۳۶
- ب- قانون اساسی نانوشته ۳۷
۲. قانون اساسی از دیدگاه چگونگی بازنگری ۳۷
- الف- قانون اساسی نرم ۳۷
- ب- قانون اساسی سخت ۳۷
۳. قانون اساسی از دیدگاه ارزش اصول ۳۸
- الف- قانون اساسی یکدست ۳۸
- ب- قانون اساسی مختلط ۳۸
- بند چهارم: اصل برتری قانون اساسی و دادرسی دستوری ۳۹
۱. شیوه‌ی آمریکایی (نظارت قضایی) ۴۰
۲. شیوه‌ی فرانسوی (نظارت سیاسی) ۴۱
۳. شیوه‌ی اتریشی (دادگاه ویژه) ۴۳
- بند پنجم: بازنگری در قانون اساسی ۴۴
۱. نهاد بازنگری ۴۵
۲. شرایط بازنگری ۴۶
- الف- شرط زمانی ۴۶
- ب- شرط موضوعی ۴۶
- گفتار سوم: دولت** ۴۹
- بند یکم: مفهوم دولت ۴۹
۱. دولت در معنای خاص ۵۰

فهرست مطالب □ ۷

۵۰	۲. دولت در معنای عام.....
۵۱	۳. دولت در معنای اعم.....
۵۲	بند دوم: عناصر ساختی دولت.....
۵۲	۱. جمعیت.....
۵۴	۲. سرزمین.....
۵۵	۳. قدرت سیاسی حاکم.....
۵۷	بند سوم: شخصیت حقوقی دولت.....
۵۷	۱. مفهوم شخصیت حقوقی.....
۵۸	۲. ماهیت و مبنای شخصیت حقوقی.....
۶۰	۳. فواید شخصیت حقوقی دولت.....
۶۱	بند چهارم: حاکمیت دولت.....
۶۱	۱. مفهوم حاکمیت.....
۶۲	۲. جلوه‌های حاکمیت.....
۶۳	الف- حاکمیت درونی.....
۶۳	ب- حاکمیت بیرونی.....
۶۴	۳. خاستگاه حاکمیت.....
۶۴	الف- خاستگاه یزدانی حاکمیت (تئوکراسی یا یزدانسالاری).....
۶۶	ب- خاستگاه انسانی حاکمیت (دموکراسی یا مردمسالاری).....
۶۹	۴. محدودیت‌های حاکمیت.....
۷۱	بند پنجم: انواع دولت.....
۷۱	۱. دولت‌های یکپارچه.....
۷۱	الف- مفهوم دولت یکپارچه.....
۷۲	ب- روش‌های اداره‌ی امور در دولت‌های یکپارچه.....
۷۶	۲. دولت‌های چندپارچه.....
۷۶	الف- دولت کنفدرال.....
۷۸	ب- دولت فدرال.....
۸۳	گفتار چهارم: حکومت.....
۸۳	بند یکم: مفهوم حکومت.....

۸ □ جستاری در حقوق اساسی

- بند دوم: انواع حکومت ۸۳
۱. فردسالاری ۸۴
- الف- فردسالاری کهن ۸۵
- ب- فردسالاری نوین ۸۶
۲. گروه‌سالاری ۸۸
- الف- آریستوکراسی ۸۹
- ب- فئودالیسم ۹۰
۳. مردمسالاری ۹۱
- الف- جمهوری و مردمسالاری ۹۳
- ب- شرایط پایه‌ای مردمسالاری ۹۵
- پ- انواع مردمسالاری ۹۸

- گفتار پنجم: قوای سه‌گانه‌ی حاکم ۱۰۱
- بند یکم: تفکیک قوا ۱۰۱
۱. مفهوم تفکیک قوا ۱۰۲
۲. مسأله‌ی تعادل قوا ۱۰۳
- بند دوم: قوه‌ی مقننه ۱۰۴
۱. ساختار پارلمان ۱۰۴
۲. مصونیت پارلمانی ۱۰۶
۳. سازماندهی داخلی پارلمان ۱۰۷
- الف- هیأت ریسه ۱۰۸
- ب- کمیسیون‌ها ۱۰۸
۴. وظایف و اختیارات پارلمان ۱۰۹
- الف- قانونگذاری ۱۰۹
- ب- نظارت ۱۱۲
- بند سوم: قوه‌ی مجریه ۱۱۴
۱. انواع قوه‌ی مجریه ۱۱۴
- الف- مجریه‌ی ریاستی ۱۱۵
- ب- مجریه‌ی پارلمانی ۱۱۵

فهرست مطالب □ ۹

- پ- مجریه‌ی نیمه ریاستی ۱۱۷
۲. ارکان قوه‌ی مجریه ۱۱۸
- الف- رییس کشور ۱۱۸
- ب- رییس دولت و همکاران ۱۱۹
۳. وظایف و اختیارات قوه‌ی مجریه ۱۲۱
- الف- اجرای قانون و احکام قانونی ۱۲۱
- ب- پیشنهاد قوانین ۱۲۲
- پ- تصویب مقررات دولتی ۱۲۲
- بند چهارم: قوه‌ی قضاییه ۱۲۳
۱. وظایف قوه‌ی قضاییه ۱۲۳
۲. اصول حاکم بر قوه‌ی قضاییه ۱۲۴
- الف- اصل استقلال قضایی ۱۲۴
- ب- اصل دادرسی عادلانه ۱۲۶
۳. مراجع قضایی ۱۲۸
- الف- دادگاه‌های عادی ۱۲۸
- ب- دادگاه‌های ویژه ۱۲۹
- پ- دادسرا ۱۳۰
- ت- هیأت منصفه ۱۳۱
- گفتار ششم : نظام‌های انتخاباتی ۱۳۳**
- بند یکم: مفاهیم و مبانی ۱۳۳
۱. مفهوم انتخابات ۱۳۳
۲. مفهوم رأی ۱۳۴
۳. انواع رأی ۱۳۵
- الف- رأی مخفی و رأی علنی ۱۳۶
- ب- رأی مردمی و رأی گزینشگر ۱۳۶
- پ- رأی وکالتی، رأی مکاتبه‌ای، رأی اینترنتی: ۱۳۷
- ت- رأی تک‌نام و رأی چندنام ۱۳۹
- بند دوم: شرایط شرکت‌کنندگان در انتخابات ۱۴۰

۱۰ □ جستاری در حقوق اساسی

- ۱۴۱ ۱. شرایط انتخاب‌کنندگان
- ۱۴۱ الف- تابعیت
- ۱۴۱ ب- اهلیت
- ۱۴۲ ۲. شرایط انتخاب‌شوندگان
- ۱۴۲ الف- تابعیت
- ۱۴۲ ب- سن
- ۱۴۳ پ- حُسن شهرت
- ۱۴۳ ت- عدم اشتغال در سمت‌های حکومتی
- ۱۴۴ بند سوم: نظام حقوقی انتخابات
- ۱۴۴ ۱. نظام اکثریتی
- ۱۴۵ ۲. نظام تناسبی
- ۱۴۵ بند چهارم: سازماندهی انتخابات
- ۱۴۵ ۱. حوزه‌بندی انتخابات
- ۱۴۷ ۲. اداره‌ی انتخابات
- ۱۴۷ الف- اجرای انتخابات
- ۱۴۸ ب- نظارت بر انتخابات
- ۱۵۰ بند پنجم: احزاب و انتخابات
- ۱۵۰ ۱. نظام تک‌حزبی
- ۱۵۱ ۲. نظام دو‌حزبی
- ۱۵۳ ۳. نظام چندحزبی
- ۱۵۵ **گفتار هفتم: حقوق بنیادین**
- ۱۵۵ بند یکم: مفهوم حقوق بنیادین
- ۱۵۶ بند دوم: ریشه‌های تاریخی حقوق بنیادین
- ۱۵۹ بند سوم: انواع حقوق بنیادین
- ۱۵۹ ۱. حق حیات
- ۱۵۹ ۲. حق برابری
- ۱۶۰ ۳. حق امنیت شخصی
- ۱۶۱ ۴. حق آزادی

فهرست مطالب □ ۱۱

الف- آزادی‌های سیاسی.....	۱۶۱
ب- آزادی‌های اقتصادی و اجتماعی.....	۱۶۴
بند چهارم: چگونگی بهره‌مندی مردم از حقوق بنیادین.....	۱۶۵
۱. روش پیشگیرانه (تأمینی).....	۱۶۵
الف- منع.....	۱۶۵
ب- اجازه‌ی قبلی.....	۱۶۶
پ- اعلام قبلی.....	۱۶۶
۲. روش پیگردانه (تعقیبی).....	۱۶۶
بند پنجم: ضمانت اجراهای حقوق بنیادین.....	۱۶۷

کتابشناسی.....	۱۷۱
۱. منابع فارسی.....	۱۷۱
۲. منابع انگلیسی.....	۱۷۵
۳. پایگاه‌های اینترنتی.....	۱۷۵

Appendix..... 177

1. Constitution of the United States of America
2. Constitution of French Fifth Republic